

آبونه شرائطی

ممالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
آبانو (۲۵۱) غروشدور .

ممالک اجنبیه ده سنه لکی (۱۷)، الق
آبانو (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مساکه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ابدلین یازیلر اعاده
اولونماز .

الکشاف

۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لک مجموعه اسلامیه در.

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول: ح. اشرف ادیب

اتبعون الهدکم سبیل الرشاد

عدد ۲۸۹

۷ ربیع الآخر ۱۳۳۲

پنجشنبه

۲۰ شباط ۱۳۲۹

جلد ۱۱

ایچون حق وراثتی ایذا ایتک واجبدرکه بوجیهه رابطه دینی یی یکیدن تحکم ایتک ، دینک آمر اولدینی آنک اتحادی قوتلشدیره رک اورتده کی وحشت واختلافی قالدیر مقله ادا ایدیله بیایر .

بو مقصد خیرک حصولی ایچون جامعلرده ، مدرسه لرده طوبیلا علی ؛ هر جامع ، هر مدرسه روح اتحادک هبو طکاهی اولمی ، هر بری عین سلسله یی تشکیل ایدن حلقه لر منابه سنده بولنلی . بتون اقطار علمده کی عالمی ، خطیبی ، امامی ، واعظی عقد رابطه ایدرک حصول اتحادی عائد شئونک مذاکره سی ایچون مراجعتکاه اولوق اوزره ارضک مختلف نقطه لرده مرکز لر وجوده کتیرملی . عوامک لندن طوتهرق کتایب اللهک ، احادیث صحیحنه ک کوستر مکده اولدینی سعادت حقیقه ومدنیات فاضله یی طوغرو سوق ایتلی . بو جدلکاه حیاته مسلمانلری سائر ملت لردن بو درجه لرده کری براقان اسبابی ایجه تدقیق ایدرک بر آن اول ازاله سی چاره لرینه باقلی . علوم وفنونی تعمیم ایتلی . شریعت بیضایی محاط اولدینی بدعت لردن قورتارملی . اسکی بدعت لری برر بر محو ایلدکن باشقه یکیدن ظهور استعدادینی کوستر نلرکده شیوعنه قطعاً میدان ویرمه ملی .

جداً تأسف اولنورکه بر حزب قلیل استتنا ایدلیدی صورتده علمای امت بوقدر آسان اولان بر وسیله یی توسل ایتیمورلر . ملوک مسلمیندن ، حمیتپوران علمادن امید ایدرکه او حزب قلیلی مظاهر تریله ، نصرت لریله تأیید ایدرلرده آرتق بو پریشانانیه بر خاتم ویریرلر . عصر لر دنیزی طاندیغمز آجی تجربه لر بزم ایچون اویله واضح برر درسدرکه باشقه سینه احتیاج یوقدر . یقینده کیلره دست مواختی طوغرودن طوغرویه اوزاتهرق ، اوزاقده کیلری ده بالواسطه محیط اخوته الهرق دینه ، ملتیه مفید اوله جق اسبابی ال برلکیله ازاله ایتک ، بالعکس ضرر ویرده جک حادثاتی یینه ال برلکیله منع ایتک پک کوچ بر شی دکلدی . ایشته بویله عالی بر تشبیه بولونانلر اک بیوک فریضه یی ادا ایتش اولورلر . یأسک معناسی یوقدر . حیات امتدن هنوز رمق باقی در ؛ امیدلر ایه دهامقطع اولما مشدر . والی الله المصیر ...

شیخ محمد عبده

فِقْهُ وَفَتْاوی

سبیل الرشاد غزته سنک ۱۰۵ کانون اول سنه ۱۳۲۹ تاریخ و ۷۵ عددلی و ۱۳۱ نجی هیضه سنده واقع ربالفصلک تجویزی حقنده ا.ح . امضاسیله ویریلان فتوایه ردیده در :

مومی الیه ربالفصلک جائز اولمسنه کتورمش اولدینی ادله یی بلا تحقیق سطحی برنلردن امر ایلدیکی بتون کتب تفسیر وحیدیه وفقیهه نک منطوق ومفهوملرندن ا کلا مشدر . شویله که کتب تفسیره دن جلالین

حاشیه سنده فتوحات الهیه صاحبی شیخ سلیمان جل حضرتلری «الذین یا کون الربوا» آیت جلیله سنده «وهو ثلثة ربالفصل وربالید وربالنسیه» وتفسیر خطیبده عین مسئله دن بشقه «ولان کلا الربوا اضعافاً مضاعفة» تفسیرنده «والتخصص بحسب الواقع والا فالربا حرام بلا مضاعفة بل هو من الکبائر مطلقاً» وکتب فقهیه دن تنویر الابصار ربانی تعریفده «فضل» دیمه سیله شارحی در المختار «ولو حکماً فدخل النسیه» بویورمش واصل تحرم : ربا فی الزیاده ده اولوب ربا فی النسیه اوکا تابع طوتولمشدر . در المختار حاشیه سی رد المختار «فالظاهر من کلام المصنف تعریف ربالفصل لانه هو المتبادر عند الاطلاق» ومذاهب اربعده معتبر ومعتمد علیه ابن حجر مکی حضرتلری زواج کتانبنده «وهو ثلثة ربالفصل وربالید وربالنسیه وزاد ان تولى نوعاً رابعاً وهو ربا بالفرض وكل من هذه الانواع الاربعة حرام بالاجماع بنص الايات المذكورة والاحاديث الآتية» بویورمش ونیجه کتب اسلامیه بوتعمیمده بولنه زرق وربال زیاده یی ذکرده تقدیم واصل تحرم اعتبار ایتمشدر . وربالفصلک حرمتیه دائر اذان سامعینی دولدوره جق قدر ، بخاری ومسلم شریفلرک کتورمش اولدقلری احادیث صحیحنه دن ماعدا مومی الیه ا.ح . افندیکن غزته ده کتب خمس صحیحنه ک اخراج ایلدکلری «الذهب بالذهب والفضة بالفضة - الحديث» بخارینک اخراج ایلدیکی «لاتبعوا الذهب بالذهب الابسواء» وطحاوینک اخراج ایلدیکی «لاتبعوا الدینار بالدینارین» احادیث شریفه سی نقل ایلدکنصکره ربالفصلک حرمتی قطعی دکلدی ، دیمه سی تخافدر . زیرا «وما یینطق عن الهوى» حکم جلیلنجه بونجه احادیث شریفه الیه حرمتی ثابت اولان بر مسئله فصل قطعی اولماز ؛ غالباً زعمنجه قطعی اولدینی بخارینک اخراج ایلدیکی «لاربا الا فی النسیه» ومسلمک «انما ربا فی النسیه» حدیث شریفلرندن ا کلام مشدر . بویکی حدیث شریف قصر قلب ویا قصر افرادی اولدینی حسیله ظاهرآ ربانک یالکز نسیه ده حرام اولدینی مشعر ایساده مومی الیه اول امرده ربا فی الزیاده نک حرمتی حقنده کی احادیث شریفه الیه بویکی حدیث ییننده اولان تعارضی نه یایدی ؛ برمسئله ادله متعارضه الیه ثابت اولورمی ؛ ثانیاً بویکی حدیث شریفک ظاهرله عمل جائز اولوب اولدینی ایوجه تحقیق وتفتیش ایتمه دن فصل نشره جسارت ایتدی . زیرا افندی مومی الیه ابن عباس واسامه حضرتلرینه نسبت ایلدیکی «لاربا الا فی النسیه» «وانما الربا فی النسیه» حدیث شریفلرینک راویسی یالکز اسامه حضرتلری اولوب ابن عباس حضرتلری آندن اخذ ایتمشدر . وبرزمان ابن عباس اوحدیثک ظاهرله فتوا ویرمش ایسه ده صکره ابوسعید خدری حضرتلرینک برکون ابن عباس حضرتلرندن : یا ابن عباس سن ربانی الزیاده یه فتوا ویرر ایش سک بونی حضرت پیغمبردن ایشتنک ویا کتاب الله ده کوردکمی ؛ دیه سؤالنده ، جواباً : حاشا نه پیغمبردن ایشتم ، نه ده کتاب الله ده کوردم . یالکز بکا اسامه حضرتلری پیغمبر صلی الله علیه وسلمک «لاربا الا فی النسیه» بویوردینی ایشتنکیکی سویلکله مشار الیه ابوسعید خدری حضرتلری : بن

صوکره: «بر مسئله ادله متعارفه ایله ثابت اولورسی، بویکی حدیث شریفک ظاهر یله عمل جائز اولوب اولمادیغنی ایوجه تحقیق و تفتیش ایتهدن نصل نشره اجتناس ایتدی؟» سوزنی علاوه ایدیور: «لاربالافی النسیه» حدیث شریفی حقنده قسطلانی وقاضی زکریا ونووی دن توجیهلر نقل ایدیور.

دها صوکره کنده مجتهد جدید سوسی ویردیکی و کندی مذهبک خلافه اوله رق حنبلی مذهبندن ابن القیمک اهون من بیت العنکبوت اولان ضعیف قولیه اکبر کباردن اولان وملت اسلامیه بی تخریب ایدن ربانک بر قسم مهمنک اباحه سنه حکم ایدره ک ممالک مسلمینه غزته لر واسطه سیله نشر و تعمیم و قبوله سعی ایتدیکی بیان ایدیور: «بوحالک غیر قابل تصویر عظیم بر جرأت اولدیننی سوبلیور. دلیل مقامنده «لعن رسول الله صلی الله علیه وسلم آکل الربا ومؤکله وکاتبه و شاهدیه» حدیث شریفی اتیان ایدیور.

الک نهایت «عصر حاضر علماسی و قتیله مجتهدین کرام و فقهای عظام طرفلرندن اجتهاد و تدوین اولنان و الان متداول اولان کتب فقهیه ایله آنجق عمل ایتمهک مأمور اولوب آیات واحادیث شریفه دن یکیدن احکام شرعیه استنباطه صلاحیتلری یوقدر: «رحم الله امرأ عرف قدره ولم يتعد طوره» حدیث شریفه اتباع ایتلی یز، مدعای اثبات ایدمهک براهین و ادله پک چوق ایسه ده اربانجه معلوم اولدینندن «والسلام علی من اتبع الهدی» قولیه اکتفا ایلرم» دیور.

اولا — رديه صاحبك شوسوزی عاجزلربی دوچار حیرت ایتدی. سوزمک نصل یا ککش آکلادیغنی کوردم. سبیل الرشادک ۲۷۵ نومرولی نسخه سی کوزدن کچیرلسون. «ال نظر الاو لی نظره الحق» موجب نه نظره اولایله دکل، نظر دقیق ایله باقیلسون. کوریلورکه بر ذات رب الفاضل ایله ربالنسیه حقنده بر سؤل ایراد ایدیور. عاجزلری بویکی ربا آره سنده برفرق بولندیغنی، شرع شریفده اصل تحریم بیوریلان ربالنسیه اولدیغنی، ربالنسیه محض ضرر اولمغله قصداً حرام اولدیغنی، ربالفاضل حرامه وسیله اولدینندن ناشی حرام قلندیغنی، رباعخی اولدیغنی، ربالفاضل بعض ائمه نك تجویز ایتدیکنی، ربالفاضلک حرمتی قطعی اولیان ربا اولدیغنی بیان ایتدم. مقصدم ربالفاضلی تجویز دکل، بلکه اره لرنده برفرق بولندیغنی ارأه ایدی، محقق شهر ابن القیمدن اره لرنده کی فرقی ده نقل ایتدم. نصل اولیورده بن ربالفاضلی تجویز ایتش اولیورم؟ نردسی سطحی نظر در؟ نردسی بلا تحقیق یازلمشدر؟

ردیه صاحبی یا ککش اکلایور. آکلایشنه کوره سلیمان جلدن، تنویر الابصار دن وسائر دن یهوده یره نقلرده بولنیور.

ثانیاً — احادیث شریفه بی بیان ایتدکن صوکره قطعی دکلدر دینه مز ایش. یا هو! قطعی نك معناسندن غفلت بیور یورسکیز. «قطعی» منکری اکفار اولونماز دیمکدر، ربالفاضلک حرمتی انکار ایدن اکفار اولونورمی؟ ربالفاضلی تجویز ایدن برجاعت فقها و اردر. نته کیم تابعیندن

حضرت پیغمبردن «الدینار بالدینار والدرهم بالدرهم مثلاً» مثل من زاد او از داد فقد اربی» حدیث شریفی ایشیتدم، دیدکده حضرت ابن عباس قول سابقدن نائب و مستغفر اوله رق من بعد ربانی الزیاده بی شدیداً نهی بیوردمش اولدیغنی و مذکور «لاربالا فی النسیه» «وانما الربا فی النسیه» حدیثلرینک ظاهر یله اجماعاً جائز اولمادیغنی و حدیثین مذکورین یالکیز اجتناس مختلفه حقنده وارد اولدیغنی بخاری شریف شرحی قسطلانی وقاضی زکریا و مسلم شرحی نووی حضرتلری تصریح بیورددقلربی و مذاهب اربعه دن بتون فحول ائمه کرامک نصوص قاطعه ایله مطلق ربانک حرمتنه متفق اولدقلربی تحقیق و تفتیش ایتیه رک افندی مومی الیه کندینه بر مجتهد جدید سوسی ویردیکی کندی مذهبک خلافی حنبلی مذهبندن ابن القیمک اهون من بیت العنکبوت ضعیف قولیه اکبر کباردن اولان وملت اسلامیه بی تخریب ایدن ربانک بر قسم مهمنک اباحه سنه حکم ایدره ک ممالک مسلمینه غزته لر واسطه سیله نشر و تعمیم و قبوله سعی ایتسی غیر قابل تصویر عظیم بر جرأت اثری اولدیغنی عند اولی الابصار ظاهر در. زیرا مسلم حضرتلرینک محمد ابن الصباح وزهیر ابن حرب و عثمان ابن شیهه و جابر حضرتلرندن اخراج بیورددقی «لعن رسول الله صلی الله علیه وسلم آکل الربا ومؤکله وکاتبه و شاهدیه» و خطیب شر بیی حضرتلرینک روایت ایلدیکی «لعن الله آکل الربا ومؤکله و شاهدیه وکاتبه و المحلل له» حدیث شریفلری دخی معلومدر، و عصر حاضر علماسی و قتیله مجتهدین کرام و فقهای عظام طرفلرندن اجتهاد و تدوین اولونان و الان متداول اولان کتب فقهیه ایله آنجق عمل ایتمهک مأمور اولوب آیات واحادیث شریفه دن یکیدن احکام شرعیه بی استنباطنه صلاحیتلری یوقدر. «رحم الله امرأ عرف قدره ولم يتعد طوره» حدیث شریفه امتثال ایتلی یز و مدعای اثبات ایدمهک براهین و ادله پک چوق ایسه ده اربانجه معلوم اولدینندن «والسلام علی من اتبع الهدی» قولیه اکتفا واشبو ورقه جوابیه مک حارس دین اسلام و شرع نبی الانام اولدیغنی مساکیلک مبرهن اولان جریده فریدلرینک بر طرفنه درجنی رجا ایلرم.

ارجیش قضاسنده

محمد نجم الدین

جواب:

شور دیه صاحبی عاجزلربنک کویا ربالفاضلک جائز اولمی حقنده ایراد ایلدیکم ادله بی بلا تحقیق و سطحی بر نظر بولیور! بونی اثبات مقامنده جلالین محشیسی سامان جلدن و سائر دن ربالفاضلک حرمتی نقل ایدیور: ربالفاضل حقنده کی بیان ایتدیکم احادیث شریفه بی بیان صوکره ربالفاضلک حرمتنه قطعی دکلدر، دیمککمی تحف بولیور: «وما ينطق عن الهوى حکم جلیلنجه بونجه احادیث شریفه ایله حرمتی ثابت اولان بر مسئله نصل قطعی اولماز، غالباً زعمنجه قطعی اولمادیغنی بخارینک اخراج ایتدیکی «لاربالا فی النسیه» و مسلمک «انما الربا فی النسیه» حدیث شریفلرندن اکلامشدر» دیور.